

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 3,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSdag, 3 November.

AMSTERDAM, 2 November.

Of de andere twee door onze politicus uit Arnhem aangenomen oorzaken van eenen mogelijken burgerkrijg in Zwitserland wat om 't lijf hebben? — Wij zullen zien. De vrijkorpsen moesten betoogd zijn geweest, zegt hij, en daarmee was alweer eene der hoofdoorzaken van den dreigenden burgerkrijg tegengegaan. — Hoe aannemelijk schijnt deze redenering, niet waar! En echter zij bevat niet veel beters dan puren onzin. Schreven wij iets als een boek, waarvan de omvang eene uitvoeriger behandeling van het gekozen onderwerp toeliet, dan zou schier elk der hier in dezen zamenhang, gebezigde woorden, tot eene breede commentatie aanleiding geven en dit harde oordeel kunnen billijken. Wij hebben intusschen slechts over eene beperkte ruimte te beschikken, en verwijlen dus alleen bij eene enkele bijzonderheid.

Zoo wij dan het woord *betoegelen*, waar het hier eigenlijk om te doen is, wel begrijpen, dan beteekent het, iets aan een teugel leggen, aan een teugel onderwerpen, opdat het zij en zich bewege overeenkomstig het verlangen van dengene, die den teugel in handen houdt en bestiert. Wij gelooven niet, dat het woord *betoegelen* een anderen zin heeft. En hoe nu zou er van zulk eene betoegeling sprake kunnen zijn waar het de vrijkorpsen in Zwitserland gold?

Wat zijn die vrijkorpsen? — Zie mijn waarde *Arnhemmer*, zoo wat woorden naast elkaar te voegen, die zulke smokkende volzinnen opleveren, dat de goet geachte *Arnhemmer* er niet meer van weet, en wij dus niet dunkt ons, juist niet de meeste moeite, maar den woorden eene zoodanige zamenstelling te geven, dat zij niet alleen brommend klanken, maar verstaan kunnen worden, dat veronderstelt eenige kennis van de zaken, welke door deze woorden uitgedrukt worden; en wanneer wij u van *betoegeling der vrijkorpsen* hooren spreken, als van een maatregel, waardoor de dreigende burgerkrijg kan worden tegengegaan — zou men dan niet haast vermoeden, dat het u niet régt helder is, wat die vrijkorpsen zijn?

Wat toch zijn die vrijkorpsen? Het zijn geen korpsen, die onder het bestuur vallen van het Kantoon, en opgevoeten en vamen na, op eene lijn met de bondstroepen kunnen gesteld worden. Deze immers zijn krachtens de wet en staan onder de wet. Wat zijn het dan? Het zijn korpsen, die, buiten de Kantonnale en federatieve wegeving om, zich opgeworpen hebben tot een doel, wár de gevestigde orde van zaken niet alleen vreemd, maar zelfs geheel vijandig aan is, zoodat zij zijn in het politieke, wat die andere banden in het maatschappelijke zijn, die in spijt der wet zich vereenigen, ten einde tot hun voordeel ander eigendommen te exploiteren: vrijbuiterij, bandieten, roovers. En betoegel zulke vrienden nu eens! a. w. laat eene gematigde regering nu eens zulke liefhebbers brengen onder den eenigen teugel, dien eene regering, gematigde of onmatige, opleggen kan, onder den teugel der wet — die zoo veel eerbied voor de wet aan den dag leggen, dat zij er geen kwaad in zien, met het geweer in den arm, te beraadslagen, hoe het aan te vangen, om hunne theorie godsdiel of geweldadig in de plaats te stellen der gevestigde orde, dat zijn wel snaken, om zich den teugel der wet te laten welgevalen! Zij zullen hunne »gematigde regering» met haren teugel wel genadig ontvangen!

Maar behalve dat zij zonder hun eigenaardig karakter van korpsen buiten de wet ter bestrijding der maatschappelijke orde, te verzaken, zich aan geen der teugel der regering konden onderwerpen — ook de regering, van hare zijde, kon, zonder haar karakter te verloochenen, den teugel, het bestuur der korpsen niet op zich nemen. De zorg der regering is: te handhaven volgens de gevestigde beginselen; de zorg der vrijkorpsen: te strijden, ter omverwerping der beginselen en ter verwezenlijking van nieuwe; — elligve, wij zetten het u. *Arnhemmer*, ons de tegenspraak op te lossen van zulke vrijkorpsen, aan den teugel loopende van zulk eene regering! Zelfs noodigen wij er u toe uit; en, doet gij het — om ook eens ons latijntje te spreken — mag ons mihi eris Apollo!

Toch zou niet de *betoegeling der vrijkorpsen* eene der hoofdoorzaken van den digenden burgerkrijg zijn tegengegaan, verzekert de *Arnhemmer*. 't Is echter ongelooftelijk, dat hij kan gemeen hebben wat hij zegt. Opregt gesproken: het zou er niet verwonderen, dat hij onder *betoegelen*, *onderdrukken*, *uitroeien* verstaan heeft. Dan ten minste krijgt et gezegde eenigen zin. Maar zou het aannemelijk zijn dat in de laatste jaren de regering krachtig genoeg was om de vrijkorpsen op zijde te zetten? En dit al eens aangenomen, dan zitten de oorzaken van den burgerkrijg immers nog wat dieper dan in eene al of niet goede erstandhouding tusschen de regering en de vrijkorpsen?

En wat nu den vierden doorden *Arnhemmer* aangenomen grond van den burgerkrijg betreft, de verkeerdelijk door de diplomatie aangewende tusschenkomst — ook daaraan kunnen wij evenmin eenige waarde hechten als oorzaak. De diplomatie heeft tegen het brutale geweld der sterkere magt in bescherming genomen het in zijn regten sel gekrenkte Lucern. Het stond Lucern vrij naar willekeur de orde de Jesuiten op zijn grondgebied toe te laten; aan Lucern het régt daartoe te ontzeggen, kon nooit iets anders zijn, dan eene poging, om onder het voorwendsel der Jesuiten andere regten aan te tasten, gelijk spoedig bleek. De diplomatie begreep dit, en wenschte het goed régt tegenover de aanmatigingen der radicalen gehandhaafd te zien; de diplomatie vervulde hier alzo eene waardige en edele taak — hoe kan hare bemoeijng dan eene oorzaak genoemd worden van den burgerkrijg?

Hoe de *Arnhemmer* er toe is kunnen komen, haar Artikel van 21 Oct. de wereld in te zenden, zoo weinig is het overeen te brengen met datgene, wat van algemeene bekendheid is. Het lust ons dan ook niet, langer daarbij te verbleven. Dit alleen willen wij nog zeggen: dat de *Arnhemmer* in den war schijnt met de betekenis der woorden *oorzaak en gevolg*. Het wakkende bestuur, dat zij *regering* noemt, wenscht te noemen, de niet-betoegeling der vrijkorpsen, de niet-uitdrijving der Jesuiten, om niet te spreken van de verkeerde tusschenkomst der diplomatie, noemt zij op als de oorzaken van den dreigenden burgerkrijg; terwijl intusschen die zoodanige oorzaken niets anders zijn, dan de gevolgen van eene elders schuilende oorzaak, waaris de geheele tegenwoordige toestand van Zwitserland geworteld is. En wat die oorzaak betreft — herhaaldelijk reeds is daarop in dit blad gewezen: maar zien wij nu eens, hoe zij door het protestantsche en ten onzen veel gezezen blad *de Semeur* beschouwd wordt. «Frankrijk», zegt hij, «zag in 1830 met genoegen Zwitserland de baan der omwentelingen intreden. Zoo Frankrijk, gelijk men geloofd heeft, nog meer deed, dan zich daarover te verheugen; dan heeft het tijd gehad, zich dit te rouwen. Sedert 1830 wordt in het land der bergen en meeren eene eenige zaak, onder zeer verschillende namen en voorwendsels, achterjaagd, namelijk de herschepping van den federatieve bond tot een één en ondeelbaar gemeenebest, d. i. in de gedachte der nieuwheidszoekers, de overgang van de pop tot den vlinder. Dat doel, dat nooit openlijk erkend is geworden, en veel gewonnen heeft door de bescheidenheid der eenen, door de verstrooidheid van anderen, dit doel is in het oog gehouden geworden, bij tal van kantonnale omwentelingen, die tot de verwezenlijking van het groote doel moesten voorbereiden. In weerwil echter daarvan is Zwitserland nog niet herschapen; want Zwitserland is nog eene federatieve Staat. En er een één en ondeelbaar Gemeenebest van te maken is de eenige vooruitgang, die de hardnekkige en overmoedige mannen kan bevredigen, die sinds zestien jaren de taak ondernomen hebben, van Zwitserland te verbinden aan de zaak van het Europeesch radicalisme.»

En iets verders zegt te *Semeur*, wat den laatsten grond aangaat, van de tegenwoordige toestand: »overigens is het één en ondeelbaar gemeenebest niet het laatste doel. De meest ingewijden eener orde, die, zoo gunstig weijvert met die, welke zij tracht te verdringen, hebben andere uitzigten. Zij zijn weinig zwitsersgezind en zeer wereldburgerlijk. Hun wezenlijk streven is op een grond, wanneer zij het meest bekend zijn, een radicalen en so-

cialistischen staat tot stand te brengen. Doen zij dit nu om aan Europa de les te lezen, dan konden zij niets beters aangrijpen, en Europa van zijnen kant kan dan onmogelijk niets beters dan, dan hen te laten begaan. Die hatelijke zamenstelling der volks-sovereiniteit en der vaderlijke magt, die oplossing van alle vrijheden en zelfs van de beschaving in eene vrijheid, in die, welke eene factie of een systeem gunt, zal de wereld niet afkeurig maken van die vrijheid, dochter des christendoms en der wetten, die het offer van den mensch aan de menscheid niet beter begrijpt, dan dat van de menscheid aan de belangen van eenige weinigen of van enkele gezinnen. Het radicalisme eens aan het werk getogen, zal vele ongetwijfeld terugvoeren tot de altijd levendige overleveringen der ware vrijheid. Maar de hoofden der zwitsersche omwenteling houden er andere berekeningen op na. Zij rekenen op uitgestrekte, krachtadige en spoedige deelneming; zij hebben het oog vooral naar Duitschland gewend, dat volgens hen slechts een teeken wacht. Men diende te weten, of Zwitserland de pols van Europa is, dan slechts een ziekelijk en geprikkeld deel van dit groote ligchaam. De gebeurtenissen zullen deze vraag oplossen.

Ziedaar dus eene gansch andere oorzaak van den mogelijken burgerkrijg: het Socialisme in Zwitserland handgemeen met de gevestigde maatschappelijke orde; zoodat, mocht het nog noodig zijn, het thans onzen lezers duidelijker dan ooit moet wezen, welke betekenis de oorzaken hebben, door den *Arnhemmer* als zoodanig vooruit gezet.

BINNENLANDSCHE BERICHTEN.

AMSTERDAM, 2 November.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van 11. Vrijdag aangenomen het ontwerp van Adres, in antwoord op de Troonrede, haar door de Tweede Kamer toegezonden. Ook heeft zij, zich met het ontwerp over den lawet van levensmiddelen vereenigd. Dat Adres is den volgenden dag door eene vereenigde bezending van ieder der beide Kamers van de Staten-Generaal, aan Z. M. den Koning aangeboden.

De Hooge Raad heeft, in de zitting van den 28sten October uitspraak gedaan in de zaak van P. Zonne en J. J. Zeelt, wed. van C. van IJsseldijk, tegen een vonnis der rechtbank te Utrecht, over het houden van godsdiensige zamenkomsten. Ten opzichte van den eersten requirant is het vonnis vernietigd, uit hoofde, dat in het enkel houden van eene bijeenkomst, waarin men zich met godsdiensige onderwerpen bezig houdt, en zonder bepaling van een vasten dag van andere zamenkomst, niet het opgesloten de oprichting eener associatie hoedanig in de bij voornoemde rechtbank aangevoerde wet bedoeld is. Daarentegen is het beroep der tweede requirante verworpen, en zij in de kosten veroordeeld, aangezien zij haar huis tot het houden der bewuste bijeenkomsten, zonder vergunning van het plaatselijk bestuur, heeft afgestaan.

De *Kamper Courant* berigt, dat H. Bonderdijg weder een 40tal Nederlandsche landverhuizers uit den district van Winterswijk, de stad Kampen zijn gepasseerd met oogmerk om zich naar Noord-Amerika te begeven. Reeds hebben 900 personen, volgens de K. C. deze streken verlaten, en zullen nog door een grooter getal gevolgd worden.

ROTTERDAM, 1 November. Men vernoot uit goeder hand, dat Z. M. een besluit heeft geteekend, waarbij het primitieve plan om het station van den Rijnspoorweg te plaatsen achter den Haringvliet, met verandering van den weg langs de Maas naar de plantage, vastgesteld en dus thans een einde gemaakt is, aan alle verdere weifelingen en onzekerheid.

— Wij vernemen thans dat door den Koning, na den gouverneur-generaal van Nederl. Indië te hebben gehoord, is beslist, dat aan geene partijlieden of maatschappijen, concessien tot het aanleggen van spoorwegen in Nederl. Indië zullen worden gegeven. (N. R. C.)

EINDHOVEN, 28 Oct. Heden vierden wij een der allerbelangrijkste en gedenkwaardigste feesten van ons leven. De lang verbeide dag voor de opening van ons kanaal was eindelijk aangebroken, en het werk, dat zooveel strijd, kommer en zorg gekost had, is voltrokken. Dank zij derhalve onzen geliefden en geëerbiedigden Koning voor de gunstige concessie, die Hoogstdezelve tot het groot werk wel heeft willen verleenen. Dank hiervoor aan onze geachte stads regering, die geene moeite noch opofferingen van hare zijde heeft ontzien om hetzelve tot stand te brengen. Geluk hiervoor aan ons allen, stadgenooten, maar bijzonder aan onze handelaren en fabriekanten. Eene opbeurende en betere toekomst wacht ons; immers de ongelijke strijd, welke onze nijverheid door het kostbare middel van vervoer heeft moeten doormaaken, is opgeheven, en het min kostbare vervoer te water, dat anderen ten dienste stond, is ons ook ten deel geworden. Stads handel en nijverheid staan ons ten berge, dat men dit alles zal weten te benuttigen, ten einde de welvaart op te beuren, en het kostbare werk vruchtbaar te doen dragen. Bemiddelend was het reeds zulk een aantal welgeladen schepen bij onzen feestelijken watertocht onze haven te zien binnenvoeren. Dit strekt ons tot aandoening wat door Eindhoven in verdere dagen zal worden gedaan, nu deze gemakkelijke gemeenschap met alle koopsteden van ons Vaderland en zelfs met het Buitenland ons ten dienste staat. De onderneming is grootsch en trotsch te noemen, en met verrukking en bewondering ziet hij daarop neder, die weet met hoe vele tegengantsingen en verdrietenlijken onze stad onafgebroken te kampen heeft gehad. Dan eindelijk zijn de golven van verdrukking verbrijzeld tegen de rotsen der volharding, waarop de onderneming van dat groot werk gebouwd was.

MACHAREN, 31 Oct. Met vreugde vernamen wij, dat eenigen tijd geleden het Gemeentebestuur van Megen, Haren en Macharen gunstig had berigt op eene aanvraag tot concessie ter begriening van de Macharensche straat, leidende van hier naar Oss, en nog meer waren wij daarover verheugd, omdat de aanvrager dier concessie, de heer H. Geldens, koopman te dezer gemeente, zijn voornemen had te kunnen geven, bij het bekomen van het octrooi, nog heden winter dat werk te zullen uitvoeren, waardoor in dezen zorgvollen tijd aan vele onzer armen brood zou zijn verzekerd geweest. Tot ons leedwezen hooren wij echter, dat van wege Oss daartegen bezwaren zijn geopperd, of althans, dat de zaak zoodanig vertraagt, dat het liefdadigheidsgezelschap en omringende gemeenten wederom dezen winter zullen veroordeeld zijn, om met moeite en tot aan de as van het voertuig, door de modder eenen weg te passeren, (die zoo gemakkelijk bruikbaar kon worden gemaakt), tenwaremen verkoosden die wien te willen omgaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 31 October. De *Gazette de France* van heden bevat het berigt van het overlijden van den markies de Bouillon, die in Anjou, 73 jaar oud, is overleden. Hij was de hertog en hertogin van Montpensier zijn den 28 de Pau aangekomen, en daar, even als te Bayonne, met de meeste geëerdheid begroet. Alle ministers hebben h. D. donderdag een groot feestmaal gevierd, dat hun aan het hotel van het ministerie van openbare werken gegeven is, ter eere van den de verjaardag van de opreding van den heer Guizot in het bestuur. Het schijnt, dat de ordonnancie, waar bij het voorzitterschap aan dien minister zal worden verleend, onder de volgende dagteekening zal worden uitgevaardigd. Echter was de benoeming gisteren nog niet in de *Moniteur* verschenen.

Engelsche, Fransche, Belgische en Nederlandsche fondsen, en de herte van Spanje, hebben zich op dit ogenblik alhier in comité vereenigd, ten einde maatregelen te nemen in het algemeen belang, en met dit doel de ondersteuning van ons gouvernement te verzoeken, en het schijnt, dat onze regering zich daartoe niet ongenegen toont. De president, de heer Heming en de heeren Chard en Henderson, leden van de Engelse deputatie naar Madrid, zijn bij den minister van buitenlandse zaken zeer heerscht ontvangen en hebben van dien staatsman de belofte van ondersteuning ontvangen. De berigten aangaande de overstromingen zijn enigzins meer geruststellend. Het water van de Loire is aanmerkelijk gevallen, en de schaden aan de dijken zullen, dank zij de spoedige hulp en de werkzaamheid der autoriteiten, weldra hersteld zijn. Intusschen werkt men daaraan met alle magt, op sommige plaatsen zijn gaten van een half uur lengte in den dijk geslagen. Het laatste denken heeft water bij zulk eene braak zich den doortocht heeft gebaand. Intusschen verneemt men

uit de departementen Saône et Loire, Maine en Loire en Elze nog eenige tijd langer verontrustende tijdingen. De stad Nantes is bedreigd geweest. De post van Bordeaux en Nantes komt vrij ongeregeld te Parijs aan, tengevolge den omweg, die men over Vendôme en Chartres moet maken. Daar, waar de rivier hen hare oevers is getreden, levert het land een ontzettend schouwspel op. Inzonderheid is zulks het geval de omstreken van Orleans. Alle muren zijn omver geworpen, alle tuinen en akkers verwoest, vol diepe kuilen en met allerlei voorwerpen bezaaid. Vreeselijk is het toneel van de algemeene verwoesting. Geheele kuddes groot en klein vee, paarden, koeien, schapen, zijn overkomen en lagen half onder het slijk bedolven of ween in de hekken en zelfs in de boomen hangend geveden. De weinige schuitjes, die bij het schielijk toenemend gevaar eenige dienst konden bewijzen, waren ontoereikend om allen te redden. Geheele huisgezinnen zaten de daken en schreeuwden om hulp. Intusschen klonhet water al hooger. Velen hebben den dood in de gren gevonden. Anderen hadden slechts den tijd om unne zolders te bereiken en voor zoover men van buit het dak niet schielijk heeft kunnen openbreken, trof an hetzelfde lot. Vele ongelukken zijn, dus ondank de spoedige hulp, overkomen. Te St. Denis en elders steg het water boven de daken der woningen, en is men op geheel in onzekerheid wat er van de bewoners gewolen is. Ook uit Piemont, in Sardinie, verneemt men vreeselijke tijdingen van overstromingen. De stad Nice, welke voor eene van de netste in geheel Italië wordt gehouden, is door die ramp eerlijk geteisterd. Vele huizen zijn ingestort, de straatstenen weggespoeld, de bruggen weggeslagen. Onder een vreeselijke storm, van een zwaar onweder vergezeld, kwam de vreeselijke watermassa op de stad aan en heeft alles overdekt, ontworteld en vernield. — De *Pressé* roemt, volgens de jongste berigten den gunstigen toestand van het katholicisme in China, ten gevolge van het jongst keizerlijk edikt, doch zegt, dat de christenen aldaar mogen toezien om de eenmaal verkregen voordeelen te blijven behouden. Wij hebben, naar laud van de *Augsb. Zeitung*, het antwoord van het kabinet van Berlijn doen kennen op de nota, die door lord Palmerston aan hetzelve is gerigt, betreffende het huwelijk van den hertog van Mont-St. Petersburg gezonden. In deelen wij, uit hetzelfde dagblad, den hoofdzakelijken inhoud van het antwoord van het kabinet van keizer Nicolaas mede: Brieven van St. Petersburg melden, dat Rusland, op de uitnodiging, die hem door Engeland is gedaan, om ter zake van de Spaansche huwelijks-kwestie met gemeenschappelijk overleg te handelen, een antwoord heeft gegeven, dat in den grond volmaakt overeenkomt met dat, hetwelk ter zelve gelegenheid door Oostenrijk en Pruisen is ingediend. De aangevoerde beweegredenen van lord Palmerston schijnen het kabinet van St. Petersburg volstrekt niet tot de overtuiging te hebben gebragt, dat door het huwelijk van den hertog van Montpensier op het tractaat van Utrecht inbreuk gemaakt wordt. Lord Palmerston ziet zich dus, ten minste voor het oogenblik, aan zich zelven overgegeven en tegenover Frankrijk geïsoleerd. Op het Utrechtsch tractaat is, inderdaad geen inbreuk gemaakt, dan door de invoering van eene nieuwe orde van erfopvolging in Spanje. Bovendien wordt het punt, waartegen alleen eene algemeene protestatie zou kunnen ontstaan, door het Londensch kabinet voorzeker niet zoodanig beschouwd als door de drie behoudende mogendheden; het is dus, zeer onwaarschijnlijk, dat deze zich ter zake van de Spaansche huwelijks-kwestie tegen Frankrijk zullen vereenigen. Het dagblad *L'Époque* scheen in zijn nummer van den 28 te willen doen doorschitteren, dat Frankrijk in den opstand van Portugal moest tusschen beiden komen, om de zeggenschap der opstandelingen, onder aanvoering van den oom van Dona Maria, den markies de Loulé, te verhinderen. Dienzelden dag heeft men van Lissabon ongunstige tijdingen van het grootste gewigt ontvangen, welke deden voorzien, dat die stad zijn pronunciamiento begonnen had. De ministeriële dagbladen van den 29 schijnen een gedeelte van de door het gouvernement ontvangerie ernstige berigten te bevestigden; doch uit het aangevoerde door het *Journal des Débats* zou men kunnen opmaken, dat koningin Dona Maria verloren is. Wij heelen, zegt dat dagblad, weinig belang aan de strekking van den *coup d'État*, die door den generaal Saldanha in Portugal is beproefd. De koningin speelt eene partij, welke haar hare kroon zou kunnen kosten. Inderdaad, het *Journal des Débats* zou deze zinsnede niet hebben terneder geschreven, indien het niet kennis had gedragen van de eene of andere wigtige gebeurtenis, die nog onbekend is aan het publiek. Trouwens men weet, dat dit blad gewoon is, groote gebeurtenissen te laten doorschemeren,

waarvan het kennis draagt, ofschoon het hem niet vergund is, ze als stellige daadzaken openbaar te maken. **MADRID**, 25 October. Een Engelsch eskader is ter reede van Carthagea verschenen. Het is nog talrijker dan dat, hetwelk voor Cadix en voor Lissabon kruist. De berigten van Portugal zijn nog zeer uiteenlopend, uit hoofde van de gestroomde gemeenschap, en er worden, zoo als gewoonlijk gaat, allerlei geruchten verspreid. Zoo zeide men zelfs, dat de Koningin naar Cintro de wijk genomen en afstand van den troon gedaan had. De baron das Antas zou aan de Koningin eene schriftelijke verklaring van zijn gedrag gegeven hebben. Al deze geruchten worden van andere zijden weersproken. Ofschoon nog niets stelligs bekend is van eenige vreemde tusschenkomst, is het toch zeker, dat de Spaansche troepen de Portugesche grenzen naderen. De *Diario do Governo* bevat eenige decreten van H. M., waarbij haar koninklijke gemaal tot opperbevelhebber van het leger, haar negenjarige zoon, de Kroonprins Don Pedro, tot kolonel der grenadiers, de generaal Saldanha tot veldmaarschalk en de markies de Fonteira tot kommandant-Generaal der nationale legerkorpsen van de hoofdstad worden benoemd. In de provincien heerscht voortdurend dezelfde spanning, doch de hoofdstad is rustig. Oporto heeft besloten zich tot het uiterste te verdedigen. De bezetting bedraagt 8000 man. De generaal Vinhana rukt op de stad aan met 2500 man. De junta van Oporto heeft een adres aan de Koningin gerigt, waarin zij in beleefde termen de terugroeping van den generaal Salhandra vraagt, als het eenig middel, om het land van den burgeroorlog te vrijwaren. De tijding, dat de generaal Das Antas een adres van verontschuldiging aan H. M. heeft gerigt, heeft eenige hoop doen koesteren, om tot eene minnelijke schikking tusschen het gouvernement en de opstandelingen te geraken. Het benoemen van den Koning tot opperbevelhebber van het leger zou, zegt men, weder ingetrokken zijn. De Koningin legt veel vastberadenheid aan den dag, en gaat voort met de krachtadigste maatregelen tot wapening van het volk en de verdediging van Lissabon te bevelen. De bevolking van Algarven, Alentejo en andere noordelijke provincien hebben zich bij den opstand aangesloten. In de hoofdstad blijft alles rustig. Intusschen worden de ongeligheden nog verzwaaard door den benarden toestand der financiën. De door de Bank goedgestemde leening zal aan het gouvernement slechts eene waarde van 1 millioen, 800,000 francs opleveren. **ENGELAND.** **LONDEN**, 20 Oct. Morgen zal de Koningin een particulieren raad op het kasteel Windsor bijwonen. In dien raad zal de dag bepaald worden, waarop het parlement uiterlijk zal worden verdaagd. — Toen dezer dagen H. M. op Hatfieldhouse, het kasteel van den markies van Salisbury aankwam, had de concierge, die de hekken moest openen, bij vergissing verkeerde sleutels mede gebragt, zoodat de koningin moest wachten. Spoedig ligte men de hekken uit de hengsels. In plaats van zich over dit incident der etiquette verstoord te toonen, zoo als Lodewijk XIV zeker zou gedaan hebben, vergenoegde H. M. zich met eens te glimlachen. — Lord John Russell zal heden aan zijne collega's een groot feestmaal geven. Te dier gelegenheid, zegt de *Standard*, zal het tijdstip van de veraging van het parlement worden vastgesteld. De heer Labouchère, secretaris van het gouvernement van Ierland, is mede een der gennodigden. Men vermoedt, dat de aangelegenheden van Ierland daar zullen besproken worden. — Men wil, dat ons ministerie door zijn gezant te Washington, ter zake van de in bezit neming van Californië, eene nota, nog meer beteekenend dan de vorige, heeft doen overhandigen. — De *Morning-Chronicle* over de overwinningen der Verenigde Staten in Mexico sprekende, zegt, dat dit land aan de Unie weldra tot last zal verstrekken, terwijl deze aanwinst van grondgebied oorlogskosten zal veroorzaken, die door het Congres welligt niet zullen worden goedgestemd. — Dezer dagen heeft Mgr. Wiseman, Coadjutor van den Hoogw. vicaris apostolicus van Birmingham, de kleine ordes toegeediend aan de Reverend Hutchinson en Mills, twee leden van de universiteit van Cambridge, die in het begin van dit jaar het katholijk geloof hebben omhelsd. — De wijding van Mgr. Daniel Murphy heeft onlangs te Kinsale plaats gehad. Deze prelaat is welligt de jongste van alle katholieke bisschoppen, vermits hij nauwelijks 31 jaren telt. Hij was in den leeftijd van 24 jaren naar Indië vertrokken. Z. H. Gregorius XVI heeft zijn ijver willen beloonen, door hem tot de bisschoppelijke waardigheid te verheffen, en hem als eersten bisschop van het nieuw apostolisch vicariaat van Hyderabad te benoemen. **DUBLIN**, 22 Oct. Laatstleden Zaterdag heeft te Fan

in het graafschap Cork) eene groote meeting plaats gehad, waarbij de heer O'Connell, in zijne hoedanigheid van vertegenwoordiger van dat graafschap, tegenwoordig was, en die ten doel had, het nemen van verschillende besluiten, om de aandacht van het gouvernement op den treurigen toestand van dat gedeelte van Ierland te vestigen, en het aanbevelen van de geachtste maatregelen, om in den dringenden nood te voorzien. Er werd eene algemeene deputatie benoemd, die zich derwaarts zal begeven, om aan den Lord-Luitenant de besluiten der vergadering aan te bieden.

De Heer O'Connell, die deel zal maken van deze deputatie, eindigde zijne redevoering in deze meeting met deze zinsneden:

„Daar de zaken tot zulk een vreesselijk uiterste gekomen zijn, magtig ik mij, om aan den Lord-Luitenant te zeggen, dat de vrede des lands bedreigd wordt? (Ja, wy magtigen u!) Geefst gij ook uwe toestemming, dat ik hem zegge, dat het volk op dit oogenblik van honger sterft? (Ja! ja!) Dat hij verantwoordelijk zal zijn voor den dood van eenige ongelukkigen, indien er niet iets wordt gedaan om hun te hulp te komen?“ (Hoor! Hoor!)

„Ik dan zal bij den lord-luitenant de weerklank zijn van uwe stemmen; ik weet, dat hij een grootmoedig hart en een edel karakter bezit, en ik ben overtuigd, dat hij voor het Iersche volk alles zal doen wat in zijn vermogen is. Indien die goede gezindheid in Engeland wordt toegewerkt, dan zal ik aan Lord John Russell zeggen, dat hij geene de minste medewerking van de Iersche leden van het Parlement te wachten heeft. Ik behoort tot geene bijzondere partij, dan alleen tot de partij des volks; daaraan moet ik gehecht zijn, want aan het volk heb ik alles te danken; en het is mij niets verschuldigd. Maar, men bedriege zich niet, wanneer ik zeg het volk, dan spreek ik niet alleen van den arme, die in het zweert zijns aanschijns zijn brood verdient, van den landman of van den pachter, maar van ieder, van den eersten Lord van het koninkrijk tot aan den behoeftigsten dorpeling. Het is mijn plicht voor ieders belangen te waken; en zoowel de grondeigenaars en pachters, als de werklieden te beschermen, aan ieder recht te laten wedervaren, eene betere toekomst aan het land te verzekeren en mij met hart en ziel aan de verwezenlijking van die groote taak te wijden.“

— In de laatste zitting der repeal-vereeniging heeft de heer John O'Connell voorlezing gehouden van een brief van zijnen vader, waarin de bevrijder hevig uitvalt tegen de opzigtters der openbare werken, wegens hunne vertraging in het uitvoeren der bevelen, die hun dien aangaande zijn gegeven. Nog werd eene lijst van grieven van leden der vereeniging, die zich sedert de scheiding van het Jonge en Oude Ierland verwijderd hebben, aan den president overhandigd, doch eenparig werd besloten, er thans geene notitie van te nemen. Overigens is er van de verdaging van de vereeniging geen woord gerept, en ook spreekt de bevrijder er niet van in zijn brief.

— De heldhaftige onderwerping der Ieren aan hun droevig lot begint ten eind te raken en de honger krijgt de overhand op de rede. Inzonderheid in het graafschap Mayo is de misnoedigheid ten top wegens het niet volbrengen der beloften van spoedige hulp aan werk en levensmiddelen. Intusschen, hoe wonderbaar het moge schijnen, nog worden er dagelijks mondbehoeften van Ierland in de Engelsche havens aangebragt.

De *Singapore Free Press*, met de laatste Overland-Mail aangebragt, bevat het bericht, dat het Engelsch gouvernement de reclames der Nederlandsche regering aangaande het eiland Laboan (Lobowang) in overweging heeft genomen. Het blad zegt aangetoond te hebben, dat die reclames ongegrond waren, en dat het Engelsch gouvernement de feiten onderzoekt, waarvan het niet ten volle kennis droeg. Een berigtgever voegt hierbij dat het Engelsch bestuur, aangaande de in bezit neming van het eiland, reeds werkelijk een tegenbevel zou hebben uitgevaardigd.

Tijdingen van Hong-Kong van den 28 Augustus, door de *Morning-Herald* medegedeeld, berichten, dat de laatste opschudding van Canton aanleiding heeft gegeven tot eene langdurige briefwisseling tusschen den Britschen consul en de Engelsche handelaren, welke zeggen, dat er, naar luid der tractaten, altijd een Engelsch oorlogschip ter reede van Canton moet liggen om de Britsche onderdanen in geval van nood te beschermen. Aan het verlangen der handelaren is eindelijk toegegeven.

Sir John Davis, die over de Engelsche scheepsmagt in China het bevel voert, is genoodzaakt geweest, zijne voorgenomen reis naar Japan uit te stellen. De Engelschen beklagen zich deswege, dewijl de Amerikanen, Franschen en Deenen hen zijn voorgelopen, en hun alzoo niets anders overblijft dan van de onderhandelingen, door dezen geopend, in zooverre partij te trekken, dat zij voordeeler voorwaarden zullen aanbieden.

De Keizer van China heeft doen bekend maken, dat het eiland Chusan, dat ingevolge het tractaat aan China

is teruggegeven, van den 22 Aug. af, niet meer als een haven voor den handel zal worden beschouwd, en alzoo de Engelschen herinnerd aan de strafbepalingen, vervat in art. 4 van het bijgevoerd tractaat.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 30 Oct. Het is bekend, dat onze burgers in der tijd eene commissie benoemden, om de gebeurtenissen van 4 Augustus te onderzoeken. Deze commissie nu heeft getuigen in verhoor genomen en andere dergelijke werkzaamheden verricht; en thans worden de leden door het openbaar ministerie vervolgd, als hebbende zij zich een recht aangematigd, dat zij niet bezaten.

— In het begin der maand October, hebben de Hoogw. Aartsbisschop van Keulen en de Bisschoppen van Mainz en Trier, kunnen achtigwaardigen collega, den Bisschop van Spiers, gezamenlijk een bezoek geven, op welke bijeenkomst tevens de aangelegenheden dezer bisdommen zijn behandeld geworden. Het is niet onopgemerkt gebleven, dat Mgr. Arnoldi op dezen togt overal de blijken heeft ontvangen van de onduffelzinnige gehechtheid en achting, die het volk hem toedraagt. Het scheen als wilde men dien achtigswaardigen prelaat daardoor eenige vergoeding schenken voor de verguizing, waaraan hij in het afgelopen jaar ten doel stond. Niet den minsten zweem van kwalijkgezindheid heeft men te Spiers, ofschoon het eene gemengde stad is, kunnen bespeuren. Doch hoe kan het anders? Verleden jaar dacht men, dat de secte van Ronge eene onwederstaanbare magt zou worden, die geheel Duitschland dreigde te overheerschen; thans echter is ieder geheel van hare onmagt en haren vernederden toestand overtuigd, en zij zelve gevoelt maar al te wel, dat haar verwaten trots voor de grootste moedeloosheid heeft plaats gemaakt.

GENEVE, 26 October. Heden is de nieuw gekozen grooten raad vergaderd. Hij zal, zoo als men weet, met eene constituerende magt bekleed zijn; zijne eerste bezigheid zal zijn, de veranderingen, die door de volksvergadering en het voorloopig bestuur in de constitutie gemaakt zijn, te bekrachtigen en met een wettelijk karakter te bekleeden. De voornaamste veranderingen zijn de vermindering van het aantal leden van den grooten raad en de wijziging in de indeeling der kies-collegien. Men weet, dat het gouvernement der Zwitsersche kantons uit twee staatkundige lichamen bestaat, namelijk, den grooten raad, die de wetgevende magt vertegenwoordigt, en de staatsraad, bestaande uit leden van den grooten raad en door dezen gekozen, welke de uitvoerende magt uitmaakt. Te Geneve is het getal leden van den grooten raad van 186 tot 93 verminderd, zoodat er nu één afgevaardigde zal zijn voor 666 inwoners. Ook herinnert men zich, dat het getal kies-collegien, vroeger 10, thans tot 3 verminderd is, t. w. 1 voor de stad, die 44 vertegenwoordigers henoemt en twee voor het platte land, die er gezamenlijk 49 benoemen.

Wanneer nu de grooten raad al deze veranderingen wettelijk zal hebben bekrachtigd, dan zal hij ongetwijfeld bedacht zijn om nieuwe hervormingen te maken. Wat zij zullen behelzen zal de tijd spoedig leeren.

Ook zal de raad zich moeten onledig houden met beraadslagingen over de schuldvergoeding, ter oorzake van het gevecht van 7 October, welke schade ten laste van het vorig gouvernement is gebragt. Intusschen heeft de overwonnen partij het meest geleden. Hare kanonnen en haar schrootvuur waren slechts tegen barricaden en steenen gerigt; het geweervuur der radicalen daarentegen was op de manschappen, en inzonderheid op de aanvoerders gemunt. De opstand van Geneve heeft een nieuw bewijs geleverd, dat eene woeste minderheid, die niets te verliezen heeft, in een hachelijk oogenblik de overhand behoudt boven eene meerderheid, die zich door hare beginselen zelve genoopt vindt, hare middelen te kiezen. Intusschen een behoudend bestuur is gehouden om zijn titel niet uit het oog te verliezen; het kan niet tot dezelfde uitersten overslaan als een radicaal gouvernement. Dit heeft het voormalig bestuur van Geneve wijselijk ingezien.

Bij het sluiten van den brief verneem ik den uitlag van de vergadering. Na de opening der zitting heeft de heer James Fazy, hoofd van het voorloopig gouvernement, den nieuwen grooten raad verklaard geconstitueerd te zijn. Den heer Fazy-Pasteur werd het presidentschap van jaren aangeboden, en hij daarna met 56 van de 82 stemmen tot voorzitter van den grooten raad benoemd. De raad bestaat uit 93 afgevaardigden, 24 hunner hebben nog nimmer te voren deel gemaakt van eene wetgevende vergadering.

— De Fransche troepen maakten dezer dagen eene zekere beweging. Dit bragt de inwoners onzer stad in der waan, dat de troepen zich verwijderden. Overigens heerscht de beste verstandhouding tusschen de Geneefsche en Fransche officieren, die elkander dagelijks ontmoeten. De Fransche soldaten hebben zelfs, naar men verzekert, de vrijheid om naar Geneve te komen, wanneer zij zulks willen, mits dat zij ongewapend zijn.

— De gevolgen der bestuurs-verandering te Geneve zijn niet achterwege gebleven. Men heeft berekend, dat de ter gelegenheid der omwenteling uitgewekene families 33 millioen francs met zich hebben genomen, welke voor het oogenblik aan de nijverheid zijn onttrokken. De helden van St. Gervais zijn zonder werk, en daar zij nog in het bezit zijn hunner wapenen, is de teruggeblevene burgerij verplicht, hen te bezoldigen en te voeden, uit vrees voor erger.

— Mgr. de Bisschop van Sion heeft een herderlijken brief uitgevaardigd, waarbij voor geheel Zwitserland openbare gebeden verordend zijn, om den bijstand des Hemels tot het behoud van het katholiek geloof in het Zwitsersche gemeenbest af te smeeken.

Terwijl de radicalen in Zwitserland zich zegepralend verheffen over hunne aanwinst van het *votum* van Geneve, en zij ten volle vertrouwen, ook de halve stem van de stad Basel te zullen winnen, worden zij met het verlies van de stem van Graauwunderland bedreigd. Een dagblad, dit in dat land het meeste geloof verdient, eischt van het gouvernement, dat het den grooten raad bijeen roepen zal, om de nieuwe instructie voor den Landdag goed te stemmen, welke men gelooft, dat weldra zal zamenkomen, en om het *votum* te veranderen, dat door hare voormalige deputatie was uitgebragt. Dit *votum* was, in de zitting van den afgelopen zomer, slechts met eene meerderheid van één stem verkregen. Indien deze vereeniging van stemmen op den Landdag verwezenlijkt wordt, gelijk zeer mogelijk is, dan zouden de radicalen, ten gevolge van wettelijke bepalingen, niet anders te doen hebben, dan gewapend op Friburg en Neuchâtel of Walliserland een aanval te doen, om opstanden te verwekken, op de wijze van Geneve.

Indien men zich een juist denkbeeld wil maken van de plannen van het radicalisme in de bloeiende stad Basel, dan overwege men het volgend manifest, medegedeeld door het volks-blad van Bazelland.

„De burgers en bewoners van Basel hebben besloten, tot de laatste uitersten over te slaan. Zij hebben wapenen en krijgsmiddelen in overvloed. Op het eerste gewerschot, dat op hen gelost wordt, zullen zij zonder genade het gouvernement verwoesten. De families zijn verantwoordelijk voor den tegenstand van hare hoofden en het garnizoen zal geen kwartier te verwachten hebben. De plannen der burgerij zijn in het diepst geheim gehuld, maar zij zijn vol geestkracht. Zij hebben allen besloten om te overwinnen of te sterven en de gebeurtenissen van Geneve konden wel eens kinderspel worden bij hetgeen Basel te verwachten heeft. Bazelland, Solothurn, Aargau, de Barmse Jura en eenen grooten vrijwilligen werklieden van Frankrijk en Duitschland, zijn gereed hunner hulpe te komen en indien het gouvernement zich niet haast af te treden, dan zullen de burgers hen schielijk overvallen.“

Uit een bijzonder schrijven blijkt nog, dat de radicalen met de gematigden, die zij Jesuiten noemen, alle aanraking vermijden; zij willen dat *nest van Aristocratie* voor altijd verwoesten. Intusschen, daar te Basel veel rijke kapitalisten wonen, is het te voorzien, dat er vele liefhebbers zullen opdagen om in geval van opstand, eene behulpzame hand te bieden, en dat Basel alzoo zijn voormaligen luister duur zal betalen.

ITALIE.

ROME, 19 Oct. Dezer dagen is door de politie dezer hoofdstad een man in hechtenis genomen, die heimelijk afdrucken van een geschrift ronddeide, hetwelk ten titel voerde: *Geschiedenis van Pius IX, ingedrongen Paus, een vijand van de godsdienst, en opperhoofd van het jonge Italië.* Zoodra Z. H. kennis had van deze gevangenneming, liet hij den schuldige voor zich brengen, en nadat hij hem met goedhartigheid ondervraagd had, zeide hij tot hem: „Daar uw misdrijf mij alleen treft, zoo schenk ik u vergiffenis.“ Die man werd over zulk eene grootmoedigheid zoozeer getroffen, dat hij in tranen uitharste, zich voor de voeten des H. Vaders nederwierp en hem aanbod, de namen van de opstellers van het geschrift te noemen. Doch de Paus wilde er niets van hooren. „Hun misdrijf moge in de vergetelheid wegzinken, en moge het berouw hunne harten doordringen!“ antwoordde hem Z. M. Zoodra dit in de stad bekend werd, bragt het overal eene levendige sensatie te weeg.

— Dezer dagen zal te Sinigaglia, de geboorteplaats van Z. H. Pius IX, een gesticht van de Eerw. PP. Redemptoristen worden gevestigd en onder zijne bijzondere vaderlijke bescherming staan.

STADS NIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

Van 26 tot 31 October zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	35.	Levenloos aangegeven	2.
Geborenen	146.	dit	1.
Overledenen	278.	Elders overl. en alhier ingeschreven.	1
Totaal		Gehuwde Paren	1641.
		Geborenen	6649.
		Alhier overledenen.	6478.
		Elders overl. en alhier ingeschreven.	219.

Sedert primo Januarij 1846.

ZETTING VAN HET BROOD: In te gaan 2 Nov. Fijne Wittebrood-Bollen en dito broodjes van 5 cts. 15 lood; Gesneden Wittebrood van 5 cts. 15 lood; klein Tarwebroodje van 40 lood 13½ cts.; Masteluinbrood van 60 lood 20½ cts.; lang Tarwebrood van 80 lood 27 cts; dubbel Masteluinbrood van 120 lood 41 cts; Achterling of Bollen en dito Broodjes van 5 cts. 22½ lood; Bollen-Brood van 50 lood 11 cts; dito dito van 100 lood 22½ cts; dito dito van 150 lood 33½ cts.; ongebuild Tarwebrood met water gebakken van 50 lood 10 cts.; dito dito van 100 lood 20½ cts.; dito dito van 150 lood 30½ cts.; Zuiver Roggenbrood van 75 lood 10½ cts.; dito dito van 150 lood 21 cts.; dito dito van 300 lood 42 cts.; dito dito van 600 lood 84 cts.; Grent-Brood, half Rogge en half Grent, gemerkt met de Letter G. en het nommer van den Bakker van 150 lood 15½ cts.; dito dito van 300 lood 31 cts.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 November.

Koffij, stil, de omzet bepaalt zich tot kleinigheden naar de dagelijksche behoefte.

Suiker, Ruwe, sedert de veiling der N. H. M. vonden geene belangrijke omzettingen plaats. Eenige partijjes Surinaamsch bedongen vorige prijzen.

Suiker, geraffineerde wordt iets hooger gehouden; men kan intusschen tot nu toe slechts de laatste prijzen bedingen.

Stroor f 30½, Stoom dito f 29½, 30.

Thee, met minder handel voor uitvoer, doordien de geschikte partijen opgeruimd zijn.

Rys, iets vaster in prijs, in gepelde soorten is in de laatste week veel voor exportatie omgezet. Wij noteren Carolina f 16 a 17; gep. Tafel f 14½ a 15; gep. Java f 12½ a 13½; ongep. f 11½ a 12.

Specerijen, vinden voor de dagelijksche behoefte geregeld aftek; Noten N°. 1, 250, N°. 2, 185; Nagelen 65 a 70 c; Peper 17 a 17½; Piment f 24; Malaga Rozijn f 14; Condate Vigen f 8½; Comadre f 12½.

Katoen, ca 900 pak, Amerik. vonden koopers tot verhoogde prijzen, de disponibile voorraad wordt zeer gering.

Tabak, trekt meer de attentie van speculanten, 108 vaten Kentucky, pr. Plato, en 104 pakken Java, per Ida Margaretha, zijn tot onbekend gebleven prijzen omgezet.

Tegen 3 November in veiling, gedeeltelijk beschadigd 200 p. Portorico, 10 cer. St. Domingo; verder tegen 10 November ca. 6600 pakken Java, meest aangeregen Tabak.

Verfwaren, Indigo met weinig handel, naar Meekrap vertoont zich iets meer vraag, 30,000 kil. Geelhout werden voor exportatie gekocht.

Veevaren vinden tot vorige prijzen langzamer aftek. Zuid-seetraan f 28½ a 1. 10000 Ned. pond. Noordwest Walvischbaarden bedongen f 110, tot welken prijs niet meer te koop is.

Tarwe 123 a Nord. f 315; 128 a b. Poolsche f 342; 128 a dito f 340; 131, 132, 133 a Rost 360, 366, 368 in ent.; 122 a n. Vriesche Smet f 308; 128 a b. Poolsche f 362, 365 in cons.

Rogge. 119 a Triester f 260; 147, 118, 119 a Petersb. en Archangel f 257, 260, 265; 115 a Petersburger f 252; 120, 121 a dito f 266, 269, in ent.; 149, 120, 121 a. Pruis. f 268, 271, 74 in cons.

Garst. 109, 111 a Deensch f 182, 186 in ent.

Haver 69, 70, 71, 72, 73 a Voer f 116, 118, 120, 122, 124.

Boekweit 120, 121 a Vriess. f 225, 228; 120 a Amersf. f 235.

Koolzaad, een doen. Dantzig Eyl. 52; Oostvries 52, 60 a vaten Olie, in April Eyl. 37; Nov. 55; Lijanzaad, een doen. 111/12 a Tilsch f 300, 112 a f 310; 106/7 a f 285. Raapolie per 6 w. f 33½; Vliegend 32½; primo Mei 33½; Sept. 33; Nov. 32; Dec. 32½; Lijantie per 6 w. f 31; Vliegend 30, 1. Heutpolie per 6 w. f 34; Vliegend 33.

LEEUWARDEN, 30 Oct. Boter f 41,00 a f 42,00. — Kaas f 23,00 a f 30,50.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.				
31 OCT.				
Numer.	Werkel.	Seh.	2 NOV. 4½ u.	gebl.
Numer.	Werkel.	Seh.	2 NOV. 4½ u.	gebl.
Dito Dito	3	70½	70½	70½
Dito Dito op resc.	3	70½	70½	70½
Dito Dito	4	92½	92½	92½
ONT. Leening	4	92	92	92
Import. Syndic.	4			
Dito Dito	3½			
Handel-Maatschappij	4½	173½	173½	173½
Haarlemmermeer	5			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
Aand. Hoff. S. M.	4½			
Dito	4½			
Dito	2½			
Dito bij Rotschild	2½			
Dito bij Ard. van 85 f	5	19½	21½	21½
Dito bij Dito onb. st.	5	19½	20½	21½
Dito	3	37½	37½	37½
Dito Binnenl. a 6 m.	3	32½	32½	32½
Compagn. Ardous		18	18	
Basiver				
Deferred				
Fransche Uitgest.		57	6	
ortugal, te Londen	3	40½	41½	41½
Dito Dito	4	39½	39½	40½
Dito Binnenl. a 1 Cento	5			
ust. Ob. H. 1798 en 1816	5	104½	104½	
Dito Dito 1828 en 1829	5	104½	104½	
Et. b. d. 1831 en 1833	5	96½	96½	
Dito bij Hope	4	83½	83½	
Dito bij Stieglitz en Co.	5	87½	87½	
Cert. te Hamburg	5			
Inschrijving in Aandest.	6	68½	68½	
Cert. van Dito	6	70		
UNEN, Cerat.	4			
Dito Aand. met Loten f 300	f			
Dito Dito	f 800			
ERIKA, Phil. Bank	6 pCt.			
Dito	5			
Dito Bank-Actien				

Braz. 5 pCt. 87½; Mexico 21½; Grenada 20½.
Koers van het Gild: Beleening 5 pCt., Prolong. 5½, 6 pCt.
Wissel-Disconto 4 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 33.31½; Zigt dito 35.75; 2/m. Londen 12 05; Zigt Londen 12.12½; 3/m. Lisbon. 41.—; 3/m. Porto 41.—; 2/m. Petersb. 1.90.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 1 Nov. Het schip Lorenz, Kapt. von Ehren, van St. Petersburg n. Rotterdam, is, nabij 't Vlie op strand gezeten te hebben, lek geworden en gezonken, doch de ekwipaadje door Kapt. Krohn, voerende het schip Maria, gered en te Antwerpen aangebragt.

HARLINGEN, 30 Oct. Het schip Alexandre, Kapt. Johnson, van Gothenburg n. Eu, is den 27 dezer alhier lek en met meer andere schade door loodsden binnengebragt, hebbende tusschen 't Vlie en Terschelling aan den grond gezeten; moet lossen.

VLE, 30 Oct. Kapt. Postema, van St. Petersburg alhier bidden, rapporteert op 43°. Breedte gezien te hebben, het barkschip Europa, van Drammen, hebbende nog hout op het dek, doch geheel masteloos en door het volk verlaten.

LONDEN, 30 Oct. het schip de twee Gebroeders, van Groningen kapt. Hazewinkel, van . . . naar . . . is den 26 dezer bij de Galloper door een groote brik overzeild en gezonken, doch de Ekwipaadje gered.

COWES, 29 Oct. het schip Sprig, kapt. Hamilton, van Matanzas naar Hamburg, is alhier lek, met verlies van bezaa-smast, groote steng, en nu een gedeelte der lading overboord geworpen te hebben, binnen geloopten; kapt. Hamilton, rapporteert den 18 Sept. op 32° N. Breedte, 75° W. Lengte gered te hebben, de ekwip. van het in zinkenden staat verkerende schip Forager, van Havanna n. Cowes.

ADVERTENTIE.

Ondertrouwd: J. C. VAN BLARCUM, Burgemeester van Ankeveen, met M. C. VELTHUIJSEN.

Laaren, 30 October 1846.

Heden overleed plotseling de Heer ANDRIES JOSEPH VAN DER MARCK, Directeur van het Postkantoor en Notaris, alhier.

Grave, 30 October 1846.

Een Jong Mensch van de R. K. Godsdienst, zijn examen als Apothecar afgelegd hebbende, zoekt eene betrekking als PROVISOR bij eene Weduwe of bij een bejaard Patroon. Reflecterenden gelieven zich met franco-brieven, onder Lett. X, te adresseren bij den Boekh. H. A. ZWERS, Kalverstraat, tusschen de Osjesstuis en Oijslagerssteeg, N°. 168.

Sedert eenige dagen is er een PENSIONNAAT VOOR JONGE JUVFROUWEN alhier tot stand gebragt, en wordt bestuurd door de alom geachte Congregatie der Ursulijnen.

Al wie met de strekking dezer Congregatie eenigzins bekend is, zal kunnen beseffen, welke gunst aan onze volkrijke gemeente is te beurt gevallen; daar sedert het midden der XVIde eeuw hare Pensionnaten den roem in de opleiding der Jeugd in Amerika, Duitschland, Frankrijk, België en Holland hebben weggedragen. Acht gevende op het doel dezer Congregatie, blijkt het, dat zij uitsluitend is daargesteld om aan de Jeugd eene Christelijke en wetenschappelijke opvoeding te bezorgen, waartoe de geest van deze Vereeniging geheel gerigt is, en alle bepalingen op uitloopen. Het gevolg van dat alles is, dat de Pensionnaten dezer Congregatie zoo algemeen bezocht worden, en de Jeugd in dezelve opgeleid overal de sprekende getuigenis met zich draagt, dat hare leden aan de edele bestemming geheel beantwoorden, door den geest en het hart der Jeugd te veredelen door alle Godsdienstige en wetenschappelijke kennissen, voor het vrouwelijk geslacht vereischt. Hoezeer de alhier aanwezige Directrices in het vak van onderwijs de verbishte hoedanigheden in zich vereenigen, blijkt onder anderen ook uit het openbaar examen, hetgeen zij sedert eenigen tijd voor de Provinciale School-Commissie te 's Bosch hebben afgelegd, welke haar op de meest mogelijk vereerende wijze, hare hooge voldoening heeft te kennen gegeven. Wij koesteren dan de gegronde hoop, dat anders en voogden op deze gelegenheid zullen acht geven, om hare kinderen of aanvertrouwd in de deugd en wetenschappen te doen opleiden.

De vakken van onderwijs zijn: De Christelijke Leering onder het beleid van een R. K. Priester; de Christelijke Wellevandheid; de Grondbeginselen der Letterkunde; de Nederduitsche-, Hoogduitsche- en Fransche Talen; het Kunstmatig Lezen; het Schoon-schrijft; Rekenkunde; Brievenstijl; Geschiedenis; Aardrijkskunde; Boekhouden en verder alle zoo aangename als nuttige handwerken.

Het gebouw laat door deszelfs ligging niets te wenschen over, hetzelfde is van ruime en luchtige vertrekken voorzien. Een gezond en afwisselend voedsel, eene groote zindelijkheid, eene gedurige waakzaamheid, alles strekt er tot voortgang in deugd en wetenschappen.

De kosten tot het bijwonen van dit Pensionnaat ver-

cischt, zijn zeer matig gesteld, daar het kostgeld slechts f 150 bedraagt. De Prospectus, verdere inlichtingen helzende, is aanwezig, en wordt op franco aanvraag gratis verzonden.

Uden, 28. October 1846.

Door J. J. SOMMER, te Almelo, is uitgegeven en voor de Provincie Noord-Brabant, bij de GEBR. VAN HOEVEN, Boekhandelaren te 's Bosch, verkrijgbaar gesteld, het

JAARBOEKJE

VOOR TIJD EN EEUWIGHEID. EERSTE JAARGANG 1847.

GENEESMIDDEL

TEGEN DE VREES VAN DEN DOOD,

door ALBAN STOLE.

Regent bij het Aartsbisdommelijk Seminarie te Freiburg in Breisgau.

Naar de IVe Hoogduitsche uitgave vertaald. Kl. 8°. met plaatjes. Prijs f 0.60.

Verder zijn bij genoemde Boekhandelaren, onder meer anderen voorhanden en verkrijgbaar, de navolgende werken:

SERMONS DU PERE BRIDAYNE, missionnaire royal, publiés sur les manuscrits autographes. 4e édition, 1846. 7 vol. in-12, imprimés soigneusement. f 5.60.

LA PASSION MÉDITÉE, d'après les quatre évangélistes, pour élévations pour chaque jour du carême sur les souffrances et la mort de Notre-Seigneur; ouvrage traduit de l'italien de M. l'abbé L. Marchetti. Précédée d'une Introduction et augmentée de Considérations empruntées à nos Orateurs les plus célèbres. Par H. Denain. Gros volume in-18. f 0.80.

VIE DU VÉNÉR. F. GÉRARD MAJELLA de la Congrég. de T. S. Rédempteur, par le R. P. TAZZARA. Augmentée d'une préface, de notes et d'une Dissertation importante. Beau vol. avec Portrait gravé sur acier. f 0.75.

LES PIEUX SOUVENIRS DU PENSIONNAT, ou Conseils paternels aux jeunes personnes qui entrent dans le monde. Par l'abbé Sablon. 2 beaux vol. gr. in-12. f 2.00.

THEOLOGIE MORALE

DES CURES ET DES CONFESSEURS, par Mgr. Th. M. J. GOUSSET.

Arch. de Reims. Enrichie de Notes par Mgr. G. J. LABIS, Evêque de Tournay.

3e Edit. 2 forts vol. in-8. f 3.75.

MEDITATION OP HET LYDEN EN STERVEN VAN JESUS, door F. J. Tourbé. Nieuwe verbeterde uitgaaf. 5 vol. in-8. f 7.50.

OEFFENING DER CHRISTELIJKE VOLMAEKTHEID, door den E. P. ALEX. RODRIGUEZ s. j. 6 d. in-8. f 9.00.

CHRISTELIJKE BEMERKINGEN voor alle de dagen des jaars, met de Evangelien der Zondagen, door den E. P. J. CRASER. Nieuwe uitgave. 8 d. in-8. f 6.00.

J. B. FAURE, S. J.

UBICATIONES THEOLOGICAE

DE JUDICIO PRACTICO.

quod super penitentis praecipue consuetudinarii aut recedivi, dispositione formale sibi potest ac debet confessarius, ut eum rite absolvat.

Editio altera. Lucani, 1845. gr. in-12. f 0.65.

Bij den Uitgever dezer Courant ziet het licht:

HULDE AAN DEN HOOGWAARDIGEN EN DOERLUCHTIGEN HEER

Jacobus Grooff,

Bisschop van Canea in partibus infidelium, Honorair-Kamerheer van Z. H. Gregorius XVI, Assistent-Bisschop bij den pausselijken troon, Vicarius Apostolicus van Nederlandsch Indië, Oud-Prefekt der Surinaamsche zending, en Ridder der Orde van den Nederlandsche Leeuw. Pr. 50 Cts.

Dit werk wordt niet in Commissie verzonden.

Ook wordt met goed succes gedebiteerd het onlangs uitgegeven Werkje:

BEDEVAART NAAR HET HEILIGE LAND,

voorstellende in 16 Staalgravuren de voornaamste heilige plaatsen van Palestina, met de beschrijving derzelve.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENDYCKEN, Drakker en Uitgever.